

LA COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA

N° RIA CAMPS

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

L'any 1972, l'Assemblea General de les Nacions Unides va recomanar que les nacions "*desenvolupades*" destinessin un 0'7% del seu Producte Interior Brut (PIB) a la cooperació amb els països "*en vies de desenvolupament*". A la crida original de l'any 1972, s'establí l'objectiu que les nacions industrialitzades transferissin un 1% de la seva riquesa als països empobrits: un 0'7% hauria de ser aportat des dels governs i un 0'3% des de la societat civil. Des d'aleshores, el 0'7 ha estat la xifra emblemàtica d'allò que els països del Nord han de destinar als països del Sud, una espècie de compromís moral el compliment del qual cal que s'exigeixi als governs. La gran majoria dels països industrialitzats s'han mantingut per sota del compromís del 0'7%: només Dinamarca, Finlàndia, Suècia i Noruega s'han situat, al llarg dels darrers anys, per sobre de l'objectiu. El percentatge global del que s'aporta des de tots els països donants va créixer durant els primers anys, però en els darrers anys ha experimentat una tendència al descens. A l'Estat espanyol, el percentatge del PIB destinat a cooperació fa anys que està estancat al voltant del 0,23 %. Tot això és més greu si es té en compte, com s'ha dit anteriorment, que el desequilibri entre Nord i Sud no ha fet més que créixer. Això vol dir que si actualitzéssim el percentatge del PIB en la mateixa proporció, el 0'7 % dels anys setanta, en aquests moments seria molt superior. Segons l'Exsecretari General de la UNESCO, el Sr. Federico Mayor Zaragoza, aquesta xifra se situaria entorn al 3,5% del PIB dels països del Nord.

El 0'7% va servir com a bandera a les reivindicacions d'una major implicació de les institucions en la cooperació amb el Sud. Com s'ha dit anteriorment, les acampades "del 0'7% i més" de 1994 van obtenir una gran ressonància social i mediàtica en el nostre país. Des d'aleshores, hi ha hagut molt poc avenç respecte a les aportacions del govern central, però sens dubte aquestes mobilitzacions varen tenir una enorme importància en el gran salt que es va donar per tal que les administracions locals i autonòmiques també participessin d'aquest esforç.

El 0'7% és més un emblema que una xifra normativa del que ha d'aportar una institució. El que era un percentatge sobre el PIB es transforma, en aplicar-ho a les aportacions d'institucions autonòmiques i locals, en un percentatge sobre el pressupost de la pròpia institució. Té més caràcter de límit inferior (és a dir, d'exigència de mínims) que de límit superior, ja que són moltes les institucions locals que estan fent aportacions del 0'8, del 0'9 i fins i tot de l'1 per

cent. La importància que ha adquirit aquesta xifra no ha de conduir a anteposar la quantitat a la qualitat. En aquest sentit, els ajuntaments haurien de valorar el treball fet amb garanties i el progrés cap a la xifra del 0'7%.

Mitjançant el responsable de cooperació, es canalitzaran a l'ajuntament les inquietuds lligades a cooperació. No es tracta de complicar l'organigrama municipal, sinó de garantir que els grups de ciutadans que treballen en el camp de la solidaritat tinguin un interlocutor permanent, de manera que la ciutadania pugui reconèixer qui és el responsable d'aquesta funció. Aquesta persona, a més, serà l'encarregada de coordinar les actuacions municipals en aquest camp, durà a terme un seguiment dels acords i del seu compliment i garantirà la continuïtat dels programes.

La cooperació descentralitzada és una modalitat de cooperació que no es caracteritza únicament per la procedència dels fons, sinó per donar suport a projectes locals de desenvolupament humà i sostenible on la participació popular és un element indispensable.

El reconeixement de l'existència d'una estructura global d'injustícia social i d'un model socioeconòmic de "*desenvolupament*" que margina i condemna a la pobresa a més de tres quartes parts de la humanitat, implica reconèixer la dimensió política de la cooperació, cosa que no significa que hagi de produir-se una politització i una partidització de l'esmentada cooperació, sinó un compromís i un consens global entre totes les forces polítiques i socials, incloent les institucions locals que condueixi a la creació d'una consciència solidària.

Per a les ONGD, els projectes de desenvolupament per al Sud són tan importants com la sensibilització i conscienciació al Nord, encara que actualment els esforços es focalitzen, principalment, en l'obtenció de recursos financers per als projectes.

La participació de les ONGD locals en la canalització de recursos financers cap a projectes del Sud és bàsic en la cooperació descentralitzada, ja que aquesta també persegueix la conscienciació i la mobilització ciutadana als països del Nord per afavorir tots aquests canvis que incrementin la solidaritat i estableixin relacions internacionals més justes.

A Catalunya hi ha 341 municipis que fan cooperació. Cal treballar en d'altres països desenvolupats per tal d'impulsar la creació i el creixement de la cooperació local descentralitzada, per tal d'avançar tant al Sud com al Nord cap un nou ordre econòmic internacional més just.

